

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Betänkande SOU 2008:77 Möjlighet att leva som andra - Ny lag om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning

Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) är inte formell remissinstans för rubricerade betänkande men väljer ändå att inkomma med remissvar då frågan om finansiering av LSS-reformen är en mycket angelägen fråga för kommunerna inom Stockholms län. KSL har också under utredningens gång, till kommittén, fört fram krav på en statlig finansiering av alla insatser inom LSS-området. KSL kommenterar inte hela betänkandet utan fokuserar på tre områden: Huvudmannaskapet för stöd och service, Personlig assistans och Kommunernas ökade uppgifter och kostnader som förslaget medför.

Huvudmannaskap för stöd och service

Kommunförbundet Stockholms Län anser - i likhet med Sveriges Kommuner och Landsting - att det är bra att LSS-kommittén föreslår ett samlat statligt ansvar för personlig assistans, men anser vidare också att staten måste överta ansvaret för finansiering och beslut om samtliga LSS-insatser.

Sedan LSS och LASS (Lagen om assistansersättning) infördes har kostnadsutvecklingen varit betydligt högre för insatser enligt dessa lagar än för övriga verksamheter inom det sociala området.

LSS är en starkt styrande rättighetslagstiftning som begränsar kommunernas möjligheter att själva påverka verksamhetens utformning och omfattning men också att prioritera mellan denna och annan verksamhet. En rättighetslag som finansieras på kommunal nivå rimmar dåligt med principen om kommunal självstyrelse.

Staten har mycket bättre förutsättningar, än enskilda kommuner, att klara de snabba kostnadsförändringar som en rättighetslag som LSS medför. Ett statligt huvudmannaskap säkerställer att det är den enskildes behov som styr och medför också att det blir okomplicerat för personer att röra sig över kommungränserna.

Kommitténs uppdrag var att utreda finansieringen av alla LSS-insatser men fokus i slutbetänkandet ligger enbart på personlig assistans. Andra insatser som bostad med särskild service och daglig verksamhet kräver en lika grundlig genomlysning.

Personlig assistans

Personlig assistans ska enligt kommittén inte gå att kombinera med gruppboende eller bostad med särskild service. KSL anser att möjligheten bör finnas att hitta flexibla lösningar i det enskilda fallet för att på bästa sätt nyttja de allmänna resurserna.

Det kan befaras att gränsdragningsproblem kommer uppstå mellan personlig service med boendestöd och personlig assistans och det är också oklart vad personlig service med boendestöd ska innehålla och innebära.

Med Försäkringskassan som beslutsfattare av insatsen personlig assistans och kommunen som beslutsfattare av insatsen personlig service med boendestöd är risken uppenbar för övervältring av kostnader från staten till kommunerna.

Den förväntade besparingen på tre miljarder innebär en begränsning av rätten till personlig assistans. Alternativet för de personer som berörs av begränsningen kommer enligt betänkandet att hänvisas till den nya föreslagna kommunala insatsen personlig service med boendestöd enligt LSS. Då denna insats är begränsad till högst 40 timmar per vecka kan personer komma att hänvisas till hemtjänst enligt Socialtjänstlagen eller bägge insatserna i kombination. Här bör också noteras att insatser enligt Socialtjänstlagen inte ingår i utjämningsystemet för LSS.

Nya uppgifter och kostnader för kommunerna

Den nya uppgiften för kommunerna, att upprätta planer för hur de som omfattas av lagens personkrets ska få sina behov tillgodosedda, kräver en årlig systematisk kartläggning av personer som omfattas av lagen. Planeringen kräver samverkan med fastighetsförvaltning, ekonomiförvaltning, verksamhetsförvaltning m fl vilket innebär en ny pålaga och därmed nya kommunala kostnader.

I förslaget saknas kostnadsberäkningar för individuella planer, aktivitetsplaner, omprövningar av beslut och nya beslut. Förslaget om att den ersättningsberättigade ska söka bostadsanpassningsbidrag och/eller hjälpmedel medför administrativa kostnader för kommunerna i form av diarieföring, hembesök, utprovning, beslut, distribution och kommunikation av beslut.

Sammantaget ska nationellt 50 000 beslut omprövas eller nya beslut fattas, med antagandet att ett kommunalt beslut medför samma kostnad som ett beslut hos Försäkringskassan blir kostnaden enbart för de nya besluten 700 miljoner kronor på nationell nivå.

2009-02-05

Dnr: 2007/0044

Kommunerna har länge krävt en statlig finansiering som både skulle kunna ge mera rättvisa och minska kostnadsökningarna för den kommunala sektorn. KSL har vid flera tillfällen fört fram kommunernas i Stockholms län synpunkter till kommittén.

Den föreslagna förändringen löser vissa gränsdragningsproblem, men skapar samtidigt nya. Den stora och viktiga frågan för kommunerna kring finansieringen av LSS övriga insatser förblir olöst.

Det finns mycket som talar för att hela LSS-reformen är underfinansierad från början och det är därför mycket viktigt att de förändringar som nu föreslås ger kommunerna full kompensation.

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Erik Langby
Ordförande

Lennart Dahlberg
Direktör